/ASEM/ Academy of Economic Studies of Moldova

DSpace CRIS Repository at ASEM **https://cris.ase.md**

IREK ASEM Facultatea Contabilitate

Noua economie – progres sau regres?

Apostol, Ciprian

ASEM

https://cris.ase.md/handle/123456789/4664

978-9975-155-92-2 (PDF)

Downloaded from DSpace CRIS Repository at ASEM, DSpace CRIS at ASEM serve as Institution's institutional repo

NOUA ECONOMIE – PROGRES SAU REGRES?

THE NEW ECONOMY – PROGESS OR REGRESSION?

CZU: 330.341
DOI: 10.5281/zenodo.7063817

CIPRIAN APOSTOL

Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași
E-mail: ciprian.apostol@uaic.ro
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2890-9139

Abstract. The global economy is in a new stage of development, in which information and knowledge are becoming the most important factor in the economic process. New technologies generate the share of productivity growth, and this major technological change is known in the literature as the *New Economy*. Everyone's expectations for a better standard of living as a result of the implementation of information and knowledge-based mechanisms are very high. However, the current economy, both globally and locally, is facing a number of major problems, namely the Covid pandemic and the war in Ukraine. *The objective of the research* is to identify the main socio-economic changes that have occurred at the international level, but also nationally, in the current context of the New Economy. *The research method* is non-participatory observation. *The data source* is the information published by the authorized national and international bodies, as well as the specialized literature. *The results of the research* consist in identifying answers that would clarify the evolution of the world economy. *Future research directions* include monitoring and analyzing the evolution and impact of measures taken at global or regional level to remove the negative effects identified in the new economy, as well as reporting the positive aspects of the knowledge economy.

Keywords: Noua Economie, pandemie, război, progres, regres

JEL Classifications: F51, F63, M41

Introducere

Economia mondială actuală se caracterizează prin globalizare și un ritm alert de funcționare, fapt care presupune acces rapid la informații, iar cunoștințele reprezintă baza proceselor tehnologice. Astfel, în ultimul secol vorbim din ce în ce mai mult de digitalizare, de inteligență artificială, de fapt, de înlocuirea muncii industrializate cu cea robotizată. Teoretic, toate acțiunile întreprinse în cadrul Noii Economii ar trebui să aibă ca finalitate progresul, atât la nivel de economie, dar mai ales de individ, care ar trebui să se bucure de o viață mai bună cu tot ce presupune aceasta: mai mult timp liber, stare de sănătate și speranță de viață mai bune, relaxare etc. Dar, din păcate, nu este așa, iar viața pe Terra este afectată într-o măsură foarte mare de poluare, de lipsă de resurse naturale, precum și o serie de boli, războaie, care nu duc la progres și dezvoltare, ci, mai degrabă, la regres în ceea ce privește starea de bine a oamenilor și a mediului înconjurător.

Conform lui Lawrence H. Summers, „Noua Economie este construită pe vechile virtuți: economisire, investiții și lăsarea forțelor pieței să funcționeze”.[8] Aceasta presupune transformări majore în viața economico-socială, iar multe meserii sau/și profesii au cunoscut transformări majore, marea majoritate fiind supuse procesului de digitalizare, inclusiv contabilitatea, care a parcurs mai multe etape de dezvoltare, în cadrul cărora procese, precum normalizarea, armonizarea, convergența, conformitatea și, mai nou, digitalizarea au condus la o amplă transformare a acesteia.

În cadrul acestui studiu se urmărește realizarea unei „radiografii” a Noii Economii, respectiv etapa actuală de dezvoltare a economiei, cu prezentarea principalelor aspecte ale acesteia, dar și

evidențierea problemelor cu care trebuie să se confrunte ca urmare a faptului că încă persistă, atât la nivel micro, cât și macroeconomic scopul de a avea performanță economico-financiară cu orice preț, chiar dacă acest lucru poate avea și consecințe negative asupra mediului înconjurător, cât, mai ales, asupra individului.

Conținut de bază

Actuala etapă de dezvoltare a economiei mondiale, respectiv Noua Economie, este fundamentată pe o serie de principii sănătoase cu privire la dezvoltarea societății umane în deplină armonie cu mediul înconjurător. Cunoscută și sub o varietate de alte denumiri, precum economia informației, economia bazată pe cunoștințe, economia digitală, economia dotcom, net-economia, economia INTERNET, economia imaterială, economia virtuală etc. [3], Noua Economie presupune o serie de modificări la nivel de companie pentru realizarea obiectivelor microeconomice, respectiv maximizarea performanțelor globale, prin implementarea mecanismelor guvernanței corporative. Astfel, toate companiile care au adoptat guvernanța corporativă sunt obligate să aplice practicile de responsabilitate socială și de mediu pentru o dezvoltare sustenabilă. [5]

Aceste subiecte, respectiv Noua Economie, guvernanță corporativă, dezvoltare sustenabilă, au fost abordate de foarte mulți autori, din toată lumea, care au reliefat toate trăsăturile acestor noi concepte și au subliniat avantajele adoptării lor. Dar, în cadrul acestui studiu, se urmărește a se prezenta realitățile economiei actuale, care se confruntă cu o serie de probleme foarte serioase, care pot conduce, dacă nu se iau măsuri urgente, chiar la dispariția vieții de pe Terra.

Odată cu apariția noului ***coronavirus Covid-19*** în Wuhan, China, în decembrie 2019, viața din întreaga lume s-a schimbat profund. Cu toate că specialiștii din medicină și cercetătorii duc o luptă asiduă pentru a găsi cele mai bune soluții pentru o cât mai bună getionare a acestei pandemii, virusul are în continuare o viteză de răspândire foarte mare și multiple mutații, iar viața economică și socială de pe întreg globul suferă. Pentru a observa gravitatea răspândirii acestui nou coronavirus, în figura 1 este prezentată evoluția spectaculoasă a infectării populației la nivel mondial.

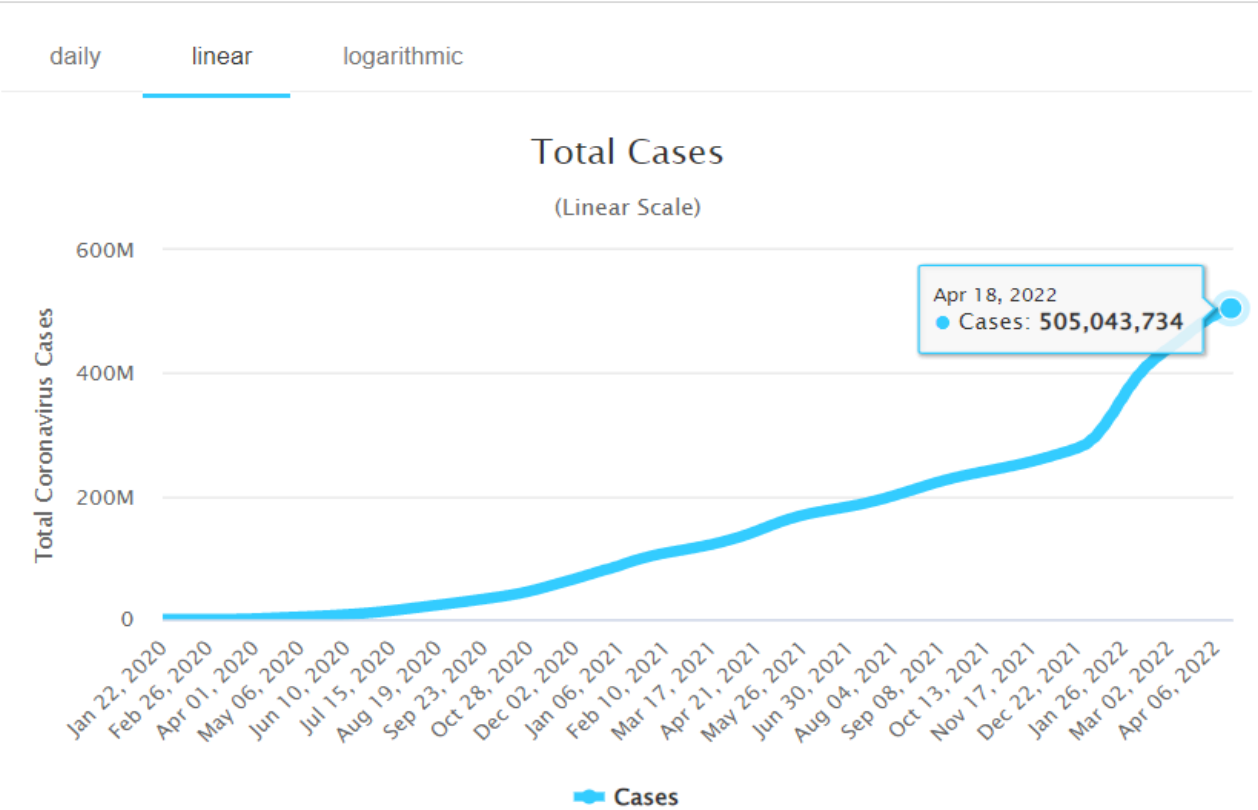

Figura 1. Număr total de cazuri de infectări cu Covid-19 la nivel mondial până la data de 18.04.2022

Sursa: https://www.worldometers.info/coronavirus/worldwide-graphs/#total-cases, accesată la data de 18.04.2022

Așa cum se poate observa din figură s-au înregistrat un număr de 505.043.734 de infectări, iar dintre acestea 6.224.500 reprezintă, din păcate, numărul persoanelor decedate. [10] Ce este mai rău este faptul că în continuare observăm cu înfrigurare că numărul de infectări cu acest virus nu scade. Mai mult, în Shanghai, s-a instituit lockdown parțial pe 28 martie 2022 și total pe 5 aprilie 2022, astfel încât aproximativ 26 de milioane de oameni sunt în carantină și nu au voie să iasă din case. Unii dintre ei au fost forțați să-și predea casele pentru a fi transformate în centre de carantină, iar animalele de companie au fost omorâte, de teamă că pot răspândi virusul. Dar ce este cel mai rău este faptul că acești oameni rămân fără apă și alimente. [2]

Și în România numărul de cazuri de Covid-19 este foarte mare. Astfel, până pe data de 18 aprilie 2022 s-au înregistrat un număr de 2.882.590 de infectări, dintre care 65.340 sunt persoane decedate. [10]

Despre problemele economico-financiare apărute odată cu pandemia Covid și despre măsurile întreprinse la nivel regional sau mondial am mai scris și în alte studii. [1]

Și parcă nu era de ajuns pandemia, economia mondială trebuie să se mai confrunte cu o nouă problemă, și anume ***războiul din Ucraina***. Nu vorbim, nici în acest caz, de tragediile umane care au loc ca urmare a declanșării pe data de 24 februarie 2022 a operațiunii militare speciale, așa cum a fost denumită. Cine ar fi crezut că în acest secol mai este posibil să se declanșeze o astfel de catastrofă? În condițiile în care în țările civilizate se pune mare accent pe drepturile omului, pe libertăți de exprimare, pe dialog etc., un astfel de eveniment nefericit ne dezarmează total și observăm că se pune accent mai mare pe interesul material, pe putere economico-financiară, pe supremație, iar OMUL devine nesemnificativ. Nu mai vorbim de drepturi și libertăți, ci de ororile la care sunt obligați să ia parte niște cetățeni nevinovați și despre faptul că unii trebuie să plătească cu sănătatea sau chiar cu viața pentru interesele altora. Din punct de vedere economic, tot ce presupune Noua Economie cam este dat peste cap.

Încă din decembrie 2021, unii autori avertizau cu privire la ***cele mai mari zece riscuri*** pentru economia europeană și globală, și anume [9]:

1. *mutația coronavirusului Omicron,* care poate conduce la restricții suplimentare pentru activitățile economice, ce ar afecta creșterea globală din anul 2022, ca urmare a agravării și mai mult a problemelor deja acute din lanțul de aprovizionare;
2. *inflația*, deoarece creșterea prețurilor amenință economia, iar anticiparea evoluției acesteia este destul de dificilă;
3. *turbulențe pe piețele financiare* din cauza unei politici monetare mai stricte;
4. *tulburări politice în Europa*, cauzate de o posibilă dispută cu privire la funcția de președinte în Italia, în luna ianuarie, care ar putea răsturna coaliția fragilă de la Roma; lupta din Franța dintre președintele Emmanuel Macron care se confruntă la alegerile din aprilie cu provocări din partea dreptei;
5. *provocarea politicilor bugetare*, prin estimarea unei scăderi a cheltuielilor publice în 2022, care se va situa la aproximativ 2,5% din PIB-ul mondial, de aproximativ cinci ori mai mult decât măsurile de austeritate după criza din 2008;
6. *efectele negative ale Brexit-ului,* cum ar fi negocierile eșuate dintre Marea Britanie și Uniunea Europeană cu privire la Protocolul referitor la Irlanda de Nord, prin care se urmărește să se găsească o soluție pentru granițe terestre deschise și o uniune vamală închisă, ce ar urma să continue în 2022, care conduc, în cele din urmă, la incertitudine, cu efecte negative asupra investițiilor și stabilității lirei sterline, ceea ce consolidează inflația și erodează veniturile reale;
7. *foametea și tensiunile sociale*, ca urmare a combinației între consecințele Covid și fenomenele meteo extreme, care a condus prețurile mondiale la alimente aproape de maxime record și le-ar putea menține la un nivel ridicat. Ultimul șoc al prețurilor alimentelor din anul 2011 a declanșat un val de proteste, cu precădere în Orientul Mijlociu, iar multe țări din regiune continuă să fie expuse acestui pericol;

8. *un conflict geopolitic*, ca urmare a escaladării neînțelegerii dintre China și Taiwan ce ar putea implica și alte puteri mondiale - inclusiv Statele Unite, iar un război între superputeri ar putea conduce la înghețarea legăturilor dintre cele mai mari două economii ale lumii și prăbușirea producției de semiconductori din Taiwan;
9. *probleme pe pieţele emergente*, ca urmare a creșterii ratelor dobânzilor americane, care întăresc, de obicei, dolarul și declanșează ieșiri de capital și, uneori, crize monetare în economiile emergente;
10. *provocările pentru China*, ca urmare a diminuării creșterii economice anuală la 0,8% - mult sub ținta de 6% - în urma efectelor cumulate ale recesiunii de pe piața imobiliară din cauza Evergrande, perioadelor repetate de carantină din cauza pandemiei și lipsurilor din aprovizionarea cu energie.
Se pare că mare parte s-au adeverit. Ba mai mult, la acestea s-a adăugat și războiul din Ucraina, ale cărui consecințe economico-financiare începem să le resimțim din ce în ce mai mult (bursele sunt în cădere, dificultăţile legate de gaz, petrol, grâu, metale valoroase şi alte materii prime, care erau furnizate de Rusia sunt insurmontabile, mai ales pentru țările din Europa de Vest [7]). Dacă luăm în calcul faptul că Ucraina este al patrulea furnizor extern de alimente al Uniunii Europene, cele mai mari contribuții constând în porumb (52%) și ulei vegetal (23%) și că, alături de Rusia, Ucraina este cel mai mare exportator de grâu din lume - 30% din producția mondială este asigurat de cele două țări -, atunci pe măsură ce războiul din Ucraina continuă, specialiștii iau în calcul riscurile tot mai mari ale unei crize alimentare internaționale (se preconizează ca 50 de țări sau aproximativ 18 milioane de oameni să fie afectați, iar prețul grâului să crească cu circa 8 procente). [6] Ba mai mult, potrivit secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, până la 1,7 miliarde de oameni sunt în pericol de sărăcie și foamete din cauza războiului din Ucraina. [4]
De la începutul anului 2022, prețul grâului și al porumbului a crescut cu 30%, prețul petrolului Brent s-a majorat cu peste 60%, iar prețul gazelor și al îngrășămintelor s-a dublat. [4]
Astfel că, astăzi, economia europeană și cea mondială se confruntă cu creșterea prețului energiei, combustibilului, alimentelor, mai exact cu inflația, lipsa unor resurse naturale și cel mai grav cu crize umanitare generate de pandemia Covid, de războaie (nu vorbim numai de cel din Ucraina, ci și de cele din Siria, Irak etc.) și lipsa alimentelor. Da, încă vorbim de foamete în economia digitală – trist, dar adevărat... Dacă la toate aceste realități ale economiei actuale mai adăugăm și amenințările cu arme nucleare avem creionată o imagine de ansamblu a acestei etape de dezvoltare economică, care să ne ajute să răspundem la întrebarea din titlul acestui studiu.

Concluzii

Noua Economie presupune o serie de măsuri atât la nivel micro, cât și macroeconomic care să asigure dezvoltarea în armonie cu mediul înconjurător. Cele două fenomene neașteptate, respectiv pandemia cauzată de coronavirusul Covid și războiul din Ucraina au scos la iveală o serie de probleme noi cu care se confruntă factorii decizionali regionali și internaționali și pentru care se caută soluțiile cele mai adecvate, astfel încât să se evite o nouă criză mondială, care este prefigurată.
În loc de o concluzie finală, marilor puteri economice ale lumii le urez să ia deciziile cele mai înțelepte pentru ca noi toți să ne bucurăm de progresul Noii Economii și nicidecum de regresul acesteia...

Bibliografie

1. Apostol, C. 2020. Coronavirus – a new international economic crisis?, *European Finance, Business and Regulation*, EUFIRE 2020, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, ISBN online: 978-606-714-599-1, 641-655.
2. Băbășan, S. 2022. Lockdown dur în Shanghai, unde oamenii stau închiși în case de săptămâni întregi. ”Controlați-vă dorința inimii de libertate”. Available on the Internet: https://www.wall-street.ro/articol/International/284342/lockdown-dur-in-shanghai-unde-oamenii-stau-inchisi-in-case-de-saptamani-intregi-controlati-va-dorinta-inimii-de-libertate.html#gref.
3. Işan, V. 2002. Noua Economie: alegații și evidențe, Partea I, *Revista Informatica Economica,* nr. 2 (22), INFOREC Publishing House, București, 18 – 25.
4. Luca, I. 2022. Avertisment ONU: O cincime din omenire s-ar putea confrunta cu sărăcie și foamete din

cauza războiului din Ucraina. Available on the Internet: https://www.capital.ro/avertisment-onu-o-cincime-din-omenire-s-ar-putea-confrunta-cu-saracie-si-foamete-din-cauza-razboiului-din-ucraina.html.
5. Mihalciuc, C. C., Grosu, M. 2020. Sustainable business practices and corporate models, *European Finance, Business and Regulation*, EUFIRE 2020, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, ISBN online: 978-606-714-599-1, 601 – 620.
6. Nemeș, N. 2022. Consecințele războiului din Ucraina: 50 de țări ar putea fi afectate în scurt timp de o criză alimentară. Available on the Internet: https://romania.europalibera.org/a/posibil%C4%83-criz%C4%83-alimentar%C4%83-mondial%C4%83-provocat%C4%83-de-r%C4%83zboiul-din-ucraina/31756492.html.
7. Romoșan, P. 2022. Un război mai lung. Criza economică se extinde. Available on the Internet: https://www.bursa.ro/un-razboi-mai-lung-criza-economica-se-extinde-46098542.
8. https://maryelizabethbodycare.com/the-new-economy/.
9. https://www.profit.ro/bloomberg/cele-mai-mari-10-riscuri-pentru-economia-mondiala-in-2022-20510572?fbclid=IwAR3IJ4zdL7JqkMJb9sXYN_m0I319aMmbvVu2JBE47HntJuWl51BR_EHZgKQ.
10. https://www.worldometers.info/coronavirus/.